

Piena lopkopības nozares apskats par 2019. gadu

Nozarē 2019. gads bija relatīvi stabils, piena cenas gada sākumā bija nedaudz virs 30 eiro centiem, un ar tādu cenu gads arī noslēdzās. No maija līdz novembrim bija izveidojusies lēzena cenu bedre, kurā cenas bija noslīdējušas līdz 28 eiro centiem. Laika apstākļi arī bija labvēlīgi, lai pietiekami sagatavotu rupjo lopbarību.

Piena ražošana 2019. gadā praktiski saglabājās iepriekšējā gada līmenī. Pārstrādei realizētā piena apjoms pieaudzis par 0,58%, salīdzinot ar 2018. gadu, bet, pēc statistikas datiem, kopējais saražotā piena apjoms ir samazinājies par 0,13%.

Diezgan stabili savu vietu iekaro bioloģiski ražotais un pārstrādātais piens. 2019. gadā iepirktais bioloģiskais piens sastādīja 7,07% no visa pārstrādei iepirkta piena. Ne viss bioloģiskais piens, kas tiek iepirkts, tiek arī pārstrādāts kā bioloģiskais, bet vienalga arī šis apjoms gadu no gada palielinās. Ja 2018. gadā tas sastādīja 4,5% , tad 2019. gadā jau 5,31%.

Ne tik patīkamā tendence ir ganāmpulku un slaucamo govju skaita samazināšanās Latvijā. Ganāmpulku skaits, kuri realizē pienu pārstrādei, ir samazinājies par aptuveni 6% un slaucamo govju skaits par 3%.

Vidējais ganāmpulka lielums, no kura realizē pienu pārstrādei, ir 19,6 slaucamās govīs, kas ir par 0,4 govīm vairāk kā iepriekšējā gadā. Mēģināju aprēķināt pārstrādei realizētā piena daudzumu no vienas slaucamās govīs, un parādījās iepriecinoši rādītāji. Ja 2018. gadā tie bija aptuveni 5989 kilogrami, tad 2019. gadā jau 6240 kilogrami jeb par 4,2% vairāk.

Saimniecības, kas turpina attīstību un izkopj savus ganāmpulkus, veic pārraudzību. Tā 2018./2019. pārraudzības gadā vērojams izslaukumu kāpums, bet vēl arvien jādodomā, kā palielināt tauku un olbaltumvielu daudzumu (skatīt 1. tabulu).

1. tabula

Vidējie pārraudzības rādītāji Latvijā

Pārraudzības gads	Ganāmpulku skaits	Vid. govju skaits ganāmpulkā	Izslaukums, kg	Tauku %	Olbaltumvielu %	SCM, kg
2018./2019.	4031	29,2	7847	4,08	3,38	7815

2017./2018.	4290	28,2	7580	4,07	3,32	7476
2016./2017.	4526	27,4	7520	4,15	3,37	7551

Tendence, kas ir nemainīga – samazinās ganāmpulku skaits, palielinās vidējais govju skaits ganāmpulkos. Gada laikā pārraudzībā esošo ganāmpulku skaits samazinājās par 259.

Neskatoties uz visu, ir patiens prieks par katru jauno lauksaimnieku, kurš pārņem vecāku saimniecību un saglabā piena lopkopību. Ir tik labi redzēt, ka jaunie lauksaimnieki ir zinātkāri un atvērti konsultācijām un progresīvai piensaimniecībai nākotnē.

SILVIJA DREIJERE,
LLKC Lopkopības nodaļas vadītāja